

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1984-1985

28 FEBRUARI 1985

ONTWERP VAN DECREET

**betreffende het overbrengen van klank- en televisieprogramma's
in de radiodistributie- en de teledistributienetten
en betreffende de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Reeds lang kan gezegd worden dat België het dichtst beka-
belde land ter wereld is.

Reeds in 1960 werd begonnen met het installeren van kabel-
netten en einde 1983 was 90,7 % van de houders van een televi-
sietoestel (zijnde 2.981.474 personen) geabonneerd op de ka-
bel. Dit wil zeggen dat de kabeldistributie einde 1983 beschik-
te over 2.705.750 abonnees.

Er kan dus gesteld worden dat meer dan 85 % van de Belgen
beschikt over kabeltelevisie. Dit percentage zal verhogen na-
dat Limburg eveneens bekabeld zal zijn, zodat eerlang prak-
tisch de gehele Vlaamse bevolking over een kabelaansluiting
zal beschikken.

De kabeldistributie wordt beheerd door instellingen die 3
types van statuut hebben :

- privaatrechtelijke instellingen (4) ;
- intercommunales van het zuivere type (11) ;
- intercommunales van het gemengde type (21).

In Vlaanderen zijn, geheel of gedeeltelijk, 25 instellingen
actief in de sector van de teledistributie.

Men neemt aan dat 55 % van het totaal aantal abonnees in
Vlaanderen ligt. Het totale omzetcijfer van de abonneegelden
voor de teledistributie bedroeg in 1983 meer dan 10 miljard
Belgische frank.

Het kabeldistributienet wordt op dit ogenblik enkel en alleen gebruikt om omroepsignalen van de Belgische openbare radio-omroepdiensten en van de radio-omroepdiensten die gemachtigd zijn door de regeringen van het land waar zij gevestigd zijn, op te vangen en door te sturen naar de eindontvangtoestellen. Nochtans kan de kabel uit technisch oogpunt voor heel wat meer diensten aangewend worden.

Zonder dat deze lijst limitatief is kan daarbij worden gedacht aan het doorgeven van satellietprogramma's, teletekst, videotex, betaal- en abonneetelevisie, teleconferenties, elektronische telefoongidsen, brand- en inbraakalarm, telewinkels, telebankdiensten en smart card, ondertitelingskeuze enzovoort.

Het juridische kader waarin de wetgeving op de kabel zich bevindt, wordt gevormd door de wet van 7 augustus 1961 tot wijziging van artikel 13 der wet van 26 januari 1960 betreffende de taksen op de toestellen voor het ontvangen van radio-omroepuitzendingen en het koninklijk besluit van 24 december 1966 betreffende de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden.

Het staat vast dat deze regelingen achterhaald zijn, zowel door de technische evolutie als door de staatshervorming zoals vastgelegd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

In de hierboven genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt de radio-omroep en de televisie, het uitzenden van mededelingen van de nationale Regering en van de handelspubliciteit uitgezonderd, tot de bevoegdheid gerekend van de gemeenschappen (artikel 4, 6°).

In een advies verstrekt op vraag van de Staatssecretaris van PTT heeft de Raad van State onder andere het volgende gesteld : „Uit wat voorafgaat blijkt dat de kabeldistributie in beginsel begrepen is in de notie „radio-omroep en televisie” van artikel 4, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ; en dus gemeenschapszaak is.” (advies van de afdeling administratie van de Raad van State, 3 augustus 1983, Nr. G/A 29.395/IV-9-855, blz. 7).

In een advies verstrekt door de afdeling wetgeving van de Raad van State op het ontwerp van decreet „houdende de samenstelling en de oprichting van een Mediaraad van de Vlaamse Gemeenschap” wordt onder andere het volgende gesteld :

„3.2.3. Bij wijze van conclusie moet worden vastgesteld dat de Vlaamse Executieve bevoegd is voor :

- radio en televisie, daarin begrepen de kabeldistributie en de niet-openbare radio's, maar met uitzondering van
 - de mededelingen van de nationale regering,
 - de handelspubliciteit,
 - de toewijzing en gebruiksvoorwaarden van de frequenties,
 - de etherpolitie, zoals onder meer bepaald door de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberechtiging.”

Wat de nieuwe technologieën op het stuk van gegevensverwerking betreft, zal een onderzoek van geval tot geval vereist zijn. Doch nu al kan worden gezegd dat teletekst, dit is een procédé waarbij omroeporganisaties samen met hun televisiesignaal letterboodschappen meezenden welke ieder bezitter van een TV-toestel met ingebouwd of toegevoegd decodeerapparaat op zijn scherm kan krijgen, televisie is en dus eveneens tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort.” (advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, 24 mei 1984, L. 15468/8 blz. 13 en 14).

Het voorliggend ontwerp strekt ertoe, voor de Vlaamse Gemeenschap de normen te bepalen waarbinnen de Vlaamse Executieve in staat wordt gesteld initiatieven op het vlak van de kabeltelevisie toe te laten. Tegelijkertijd zal de nationale wetgever zich moeten buigen over een ontwerp van wet waarbij de technische aspecten van de aangelegenheid worden geregeld, opdat op die manier een adequate en aangepaste wetgeving tot stand zal komen in vervanging van de voorbijgestreefde wettelijke bepalingen.

De evolutie in de media, voornamelijk in de audio-visuele sector, is zo groot dat het de plicht van de overheid is enerzijds de wettelijke mogelijkheden te scheppen opdat deze evolutie niet geremd wordt door juridische bepalingen die achterhaald zijn, maar anderzijds regelend op te treden opdat de sociaal-culturele waarden van de gemeenschap gevrijwaard blijven.

Het voorliggend decreet is een raamdecreet dat aan de Vlaamse Executieve de mogelijkheid biedt, binnen de normen die het decreet stelt, om op het gepaste ogenblik in te spelen op de evolutie en de nieuwe mogelijkheden ter zake.

Bij de Vlaamse Raad werd trouwens door de heer Van Rompaey reeds een voorstel van decreet houdende regeling van het verbreiden van audio-visuele programma's van plaatselijk belang via de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden ingediend. (Vlaamse Raad, stuk 221 (1982-1983) – Nr. 1).

Het spreekt vanzelf dat bij de toepassing van het decreet het tot een soepele en nuttige wisselwerking moet komen tussen enerzijds de Vlaamse Executieve en de niet-openbare televisieverenigingen en anderzijds de verantwoordelijken van PTT en de kabeldistributie. Elk van deze partijen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid en, in het kader van de hervorming der instellingen van augustus 1980, zal er naar moeten gestreefd worden om deze verantwoordelijkheden en bevoegdheden optimaal te respecteren. Dit geldt *mutatis* ook voor de nationale Regering bij het toepassen van de nog te stemmen wet betreffende de radio- en teledistributie.

Het is eveneens duidelijk dat de Vlaamse Executieve, bij de erkenning van niet-openbare televisieverenigingen, oog moet hebben voor de cultureel-inhoudelijke belangen en tevens voor de situatie van de gebruiker en voor de rechten van de kabeldistributie, zowel op organisatorisch als op financieel vlak. De verdelers moet derhalve de kans gegeven worden hun rechtmatige belangen kenbaar te maken naar aanleiding van nieuwe of bijkomende toepassingen via de kabel. In deze hoog-technologische aangelegenheid zal evenmin voorbij kunnen gegaan worden aan de industriële belangen van de Vlaamse Gemeenschap.

Tot slot weze nog opgemerkt dat het ontwerp de mogelijkheid openlaat dat de Vlaamse Gemeenschap rechten heeft op de uitzendingen. Deze opbrengst zou ten goede kunnen komen aan het mediabeleid zoals het, in samenwerking met de Mediaraad, gestalte zal krijgen.

De Raad van State heeft het ontwerp-decreet onderzocht en, bij hoogdringendheid, een advies geformuleerd op 18 oktober 1984. De Raad had voornamelijk 5 fundamentele bezwaren.

A. De Raad meende dat het verbod dat in de oorspronkelijke tekst vermeld was in verband met het uitzenden van „politieke, religieuze en ideologische propaganda”, in strijd zou kunnen zijn met artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, alsook met artikel 19, tweede lid van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Dit verbod werd uit de tekst verwijderd en vervangen door het inschrijven van de niet-discriminatie in hoofde van ras, nationaliteit, filosofische en ideologische overtuiging.

B. Wat de bemerkingen van de Raad van State betreft over de bepaling „onder voorbehoud van het bepaalde in de internationale overeenkomsten”, kan verwezen worden naar het koninklijk besluit van 24 december 1966 betreffende de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden. In artikel 4 van genoemd besluit worden een aantal voorwaarden opgesomd, waaraan de aanvrager moet voldoen om de vergunning tot het aanleggen of exploiteren van een net voor distributie van radio-omroepuitzendingen te bekomen. Artikel 4, 1° van genoemd besluit legt als voorwaarde op dat de aanvrager van Belgische nationaliteit moet zijn. Deze voorwaarde zou in strijd kunnen zijn met een aantal internationale overeenkomsten en vooral met artikel 7 van het EEG-Verdrag dat in principe discriminatie op grond van nationaliteit verbiedt binnen de werkingssfeer van het Verdrag. In zijn advies dd. 15 juni 1966 betreffende genoemd koninklijk besluit merkte de Raad van State op dat bij de tekst van genoemd artikel 4 onder 1 diende te worden toegevoegd : „een en ander onder voorbehoud van hetgeen de internationale overeenkomsten bepalen” (zie Belgisch Staatsblad 24 januari 1967, blz. 605).

Ook de tekst van artikel 21 van het koninklijk besluit van 24 december 1966 kwam tot stand via een tekstvoorstel van de Raad van State (zie Belgisch Staatsblad 24 januari 1967, blz. 607).

In het thans voorliggende ontwerp-decreet hebben we ook te maken met een rechtsprincipe, namelijk „de vrijheid van meningsuiting”, waar een aantal internationale overeenkomsten van toepassing zijn. Het is dan ook verwonderlijk dat de Raad van State een formule, welke zij in een vroeger advies tot twee maal toe zelf voorstelde, thans bekritiseert omdat : „met dat soort van voorbehoud wordt helemaal niets opgelost, want het laat de vraag overeind staan wat de internationale overeenkomsten, met name het EEG-Verdrag, afdoen aan de bevoegdheid van de Executieve om het doorgeven van buitenlandse programma's te verbieden”. Deze opmerking is in de grond immers ook van toepassing op hun vroeger tekstvoorstel.

Geopteerd werd voor het behoud van het gestelde voorbehoud.

C. De Raad stelde eveneens dat alle passussen in de tekst die de idee huldigen dat de gemeenschappen overeenkomsten kunnen afsluiten met andere regeringen in strijd waren met artikel 81 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De Vlaamse Executieve deelt dit standpunt niet. De tekst werd echter aangepast omdat, om de beoogde resultaten te bereiken, een soepeler regeling diende ingeschreven. Het is immers niet alleen via akkoorden met andere regeringen dat een verplichting om de BRT op de kabelnetten van andere landen door te geven kan bekomen worden, dit zou ook kunnen via akkoorden tussen de Vlaamse Executieve en de kabeldistributie in het bedoelde land.

D. Aan de opmerking van de Raad dat de decreetgever geen bevoegdheid kan toekennen aan een individueel lid van een Executieve werd gevolg gegeven door steeds de benaming Gemeenschapsminister van Cultuur te vervangen door Vlaamse Executieve.

Wat betreft de opmerking van de Raad dat in het oorspronkelijk ontwerp teveel bevoegdheid werd overgelaten aan de Vlaamse Executieve werd gevolg gegeven door een reeks erkenningsvoorwaarden in de artikelen 5, 6, 7 en 8 van onderhavig decreet in te schrijven.

E. De bemerkingen van de Raad van State in verband met de concessie-overeenkomsten werden ondervangen door slechts te voorzien in erkenningen van de niet-openbare televisieverenigingen.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel geeft aan dat de aangelegenheid behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2

Dit artikel geeft een omschrijving van de belangrijkste terminologie in het decreet.

Vermits het hier hoofdzakelijk technische termen betreft, en omwille de duidelijkheid, werden de definities (uitgezonderd de bepaling onder 9° en 10°) van het ontwerp van wet betreffende de radiodistributie- en de teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie overgenomen (zoals ze op het ogenblik van de indiening van dit ontwerp bij de Vlaamse Raad bekend waren).

Artikel 3

In dit artikel wordt aangegeven welke programma's door de kabeldistributiemaatschappijen verplicht doorgegeven moeten worden en welke programma's de kabeldistributie mag doorgeven.

De kabeldistributie is verplicht de programma's van de BRT over te brengen, alsmede de televisieprogramma's van de niet-openbare televisievereniging die opgericht zal worden met een meerderheidsparticipatie van de schrijvende pers. Zoals bij artikel 7 uiteengezet, wordt veel belang gehecht aan het tot stand komen van een privaatrechtelijke televisie-omroep met een meerderheidsparticipatie van de schrijvende pers. Het spreekt vanzelf dat deze beleidsvisie moet ondersteund worden, ook naar het bedoeld initiatief toe, door een waarborg dat de programma's verplicht via de kabel zullen overgebracht worden. Even vanzelfsprekend is het dat de programma's van de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap verplicht dienen overgebracht te worden door de kabeldistributiemaatschappijen.

Naast deze uitzendingen van eigen bodem moet de kabeldistributie eveneens de programma's doorgeven van de Franse en Duitstalige Gemeenschappen van België en van andere landen (hoofdzakelijk is uiteraard Nederland bedoeld) voor zover in die Gemeenschappen of landen ook de BRT-programma's overgenomen worden.

Het uitbouwen van deze vorm van reciprociteit is bedoeld om de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap alle kansen te geven in Wallonië en Nederland op de kabel te komen. Dit heeft zowel een financiële reden – de BRT participeert in de inkomsten van het betalen van auteursrechten door de Nederlandse kabeldistributiemaatschappijen – als een culturele. Het zal voor iedereen duidelijk zijn dat culturele integratie Noord-Zuid zeer gediend kan zijn door het wederzijds verplicht stellen van omroepprogramma's van de respectieve openbare omroepen in Nederland en Vlaanderen.

Naast het verplicht overbrengen van bovengenoemde programma's mag de kabeldistributie de programma's van de radio-omroepdiensten van de Franse en Duitstalige Gemeenschappen overbrengen voor zover de verplichting voorzien in paragraaf 1, 3° niet speelt.

Daarbij wordt tevens voorzien dat de Vlaamse Executieve de **verdelers** kan verplichten programma's van niet-openbare televisieverenigingen over te brengen omwille het algemeen belang van de programma's voor de betrokken gemeenschap. Dit artikel laat de Vlaamse Executieve toe greep te hebben op het aanbod via de kabel, onder meer om het overbrengen van sociaal-culturele programma's die waardevol worden geacht, te waarborgen.

Tevens is het toegelaten programma's van **radio-omroep**-diensten van andere landen over te brengen, voor zover er geen verplichting bestaat op basis van § 1, 4° en voor zover de Vlaamse Executieve het overbrengen van **deze** programma's niet verbiedt. Dit eventuele verbod dient echter te gebeuren rekening houdend met het gestelde in de internationale verdragen, waarmee voornamelijk de artikelen 59 en 60 van het EEG-Verdrag, artikel 10 van de Europese Conventie tot bescherming van de rechten van de mens en artikel 19 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bedoeld worden. Dit wil zeggen dat het eventueel uitgevaardigde verbod door de Vlaamse Executieve moet rekening houden met deze internationale overeenkomsten.

Het spreekt vanzelf dat door dit artikel de kabeldistributie veel meer mogelijkheden krijgt om het media-aanbod naar de gebruiker toe te verruimen. Dit betekent ook dat, zeker in het begin, wanneer de technologische mogelijkheden van de kabel nog niet **tenvolte** zullen kunnen gebruikt worden, de kabel-distributie voor een delicate en moeilijke opdracht staat een verantwoorde keuze te doen in het verruimen van dat aanbod. De overheid wenst geen gebruik te maken van de kans om de kabeldistributie de verplichting op te leggen alle mogelijke initiatieven van Vlaamse origine op de kabel te nemen, maar rekent er wel op dat deze initiatieven op een welwillende aandacht van verdelers zullen kunnen rekenen.

In dit artikel wordt ook voorzien in gevallen van technische onmogelijkheid, waardoor de verdeler niet langer aan de verplichtingen tot het doorgeven van bepaalde programma's onderhevig is. Het spreekt vanzelf dat de verdeler deze technische onmogelijkheid niet zelf kan bepalen maar dat zij erkend moet worden door een onafhankelijk organisme zoals de RTT.

Artikel 4

Dit artikel is bedoeld om de kabeldistributie te beletten eigen klank- en televisieprogramma's op de kabel door te geven. Vermits de draagwijdte van dit decreet enkel klank- en televisieprogramma's betreft, is het duidelijke dat andere diensten die de kabel kan verstrekken, niet gevisieerd worden en dus evenmin de verbinding van apparaten aan het distributienet die de bedoelde diensten kunnen tot stand brengen.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt de basisgegevens voor een niet-openbare televisievereniging.

Deze vereniging moet een privaatrechtelijke vereniging zijn met zetel in Vlaanderen of Brussel. Geen enkele vorm van pri-

vaatrechtelijk ke vereniging wordt uitgesloten (VZW, NV, SV enzovoort), wat ook wil zeggen dat publieke rechtspersonen kunnen deel uitmaken van de niet-openbare televisieverenigingen.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat de niet-openbare televisieverenigingen hun activiteiten beperken tot het verzorgen van televisieprogramma's en tot activiteiten die rechtstreeks in functie staan van of voortvloeien uit deze programma's. Deze activiteiten kunnen de verkoop van de programma's zijn, maar ook het verrichten van opiniepeilingen ter staving van informatieve programma's of het oprichten van een ledenvereniging.

Dit artikel bepaalt ook dat de niet-openbare televisieverenigingen mogen samenwerken. Zo zou een regionale omroep afspraken kunnen maken met de landelijke niet-openbare omroep in verband met nieuwsgaring.

Artikel 7

Dit artikel is het basisartikel van het decreet, zeker wat hoofdstuk III betreft.

Het bepaalt dat naast de openbare omroep ook privaatrechtelijke initiatieven, niet-openbare televisieverenigingen genoemd, erkend kunnen worden en, inzonderheid via de kabel, uitzendvergunning kunnen krijgen. De erkenning van de niet-openbare televisievereniging houdt in zich de vergunning tot overbrengen, inzonderheid via de kabel, van de programma's.

Weliswaar dienen de niet-openbare televisieverenigingen, behalve die bedoeld onder 1°, a) van dit artikel, met de verdelers tot een akkoord te komen om kanalen van de kabeldistributie ter beschikking te krijgen. De Vlaamse Executieve zou, zoals gesteld in artikel 3, §1, tweede lid desgevallend regelend kunnen optreden.

In punt 1° van dit artikel worden de niet-openbare televisieverenigingen voorzien die een algemene programmering ter beschikking zullen stellen van de gebruiker en dit voor een landelijke, regionale of lokale gemeenschap.

Van de eerste soort kan een niet-openbare televisievereniging erkend worden (artikel 7, 1°, a)). Van de tweede soort wordt voorzien in maximum 2 per provincie. Gezien de samenstelling van de distributiegebieden is het uiteraard onmogelijk de verspreiding der programma's van de „regionale omroep” te laten samenvallen per provincie. Daarom wordt geopteerd voor de term „regionaal verspreid”, waarmee aangegeven wordt dat met maximum 10 te erkennen niet-openbare televisieverenigingen bedoeld wordt maximum 2 per regio, in de mate van het mogelijke provinciaal verspreid.

Punt 1°, c) van dit artikel biedt de mogelijkheid lokale televisie op te zetten. Er dient gewezen op het feit dat het op dit ogenblik moeilijk zal zijn voor de kabeldistributie om dit technisch te verwezenlijken.

Punt 2° van dit artikel schept de mogelijkheid om niet-openbare televisieverenigingen te erkennen die zich met een specifiek programma richten tot de gebruiker. Hierbij wordt gedacht aan educatieve en vormingsprogramma's of aan programma's tot recyclage van bepaalde beroepsgroepen.

Punt 3° bedoelt duidelijk betaal- of abonneetelevisie mogelijk te maken.

Betaaltelevisie of abonneetelevisie is ontstaan uit een extra aanbodvariant in het kabelnetwerk. Het principe bestaat erin dat personen die op een kabelnet zijn aangesloten tegen extra betaling de beschikking krijgen over een of meer kanalen met speciaal geselecteerde programma's.

De betaling kan gebeuren op basis van een (maand- of jaar-) abonnement, maar zou ook kunnen geschieden tegen betaling per bekeken (of beluisterd) programma (kiestelevisie).

Artikel 8

Dit artikel bepaalt de voorwaarden tot erkenning van de niet-openbare televisieverenigingen, zowel op het vlak van aandeel van Vlaamse produkties (§ 1), op het inhoudelijk vlak (§§ 2 en 3) als op het organisatorisch vlak (§ 4).

Door het inschrijven van de mogelijkheid dat de Vlaamse Executieve aan alle niet-openbare televisieverenigingen, maar voornamelijk aan diegene die een algemeen **omroepprogramma** brengen en die betaalomroep verzorgen, voorwaarden kan opleggen inzake het aandeel van Vlaamse produkties in de programmering, wordt een instrument geschapen waardoor de overheid zowel de eigenheid van de programmering kan waarborgen alsmede een economische stimulans kan geven aan de Vlaamse produktiemaatschappijen. De term „Vlaamse produkties” moet inderdaad zowel inhoudelijk als economisch begrepen worden. Het mag niet de bedoeling zijn dat slechts buitenlandse feuilletons op het scherm zullen gebracht worden. Tevens zal de verplichting opgelegd worden produkties van Vlaamse maatschappijen af te nemen. Het bepalen van het bedoelde aandeel zal uiteraard dienen te gebeuren in overleg met de betrokkenen en rekening houdend met de mogelijkheden zowel van de leverancier als van de afnemer.

In paragraaf 2 van dit artikel worden de inhoudelijke voorwaarden bepaald. Deze zijn slechts geldig voor de niet-openbare televisieverenigingen die algemene omroepprogramma's ter beschikking stellen. Voor de betaalomroep gelden dus geen inhoudelijke voorwaarden.

Het is onder meer de bedoeling voor de niet-openbare televisieverenigingen, zoals bedoeld onder artikel 7, 1°, a) en b), in de erkenningsvoorwaarden een verhouding vast te leggen tussen de informatie-, vormings- en ontspanningsprogramma's. Zo zou onder meer een minimumnorm wat nieuws- en duidingsprogramma's betreft kunnen worden vastgelegd. Deze nieuws- en duidingsprogramma's, zoals overigens alle informatieprogramma's, dienen te worden verzorgd in een geest van strikte onpartijdigheid en volgens de regels van de journalistieke deontologie. Een erkenningsvoorwaarde zal derhalve zijn dat de niet-openbare televisieverenigingen zich derwijze organiseren dat deze waarborg in verband met de informatieve programma's wordt geboden.

De organisatorische voorwaarden, bepaald in het tweede lid van paragraaf 3 van dit artikel, gelden slechts de niet-openbare televisieverenigingen die een algemeen programma ter beschikking stellen van een landelijke of regionale gemeenschap.

Hier wordt een meerderheidsparticipatie van de (Vlaamse) schrijvende pers verplicht gesteld. Dit kadert in de beleidsvisie dat de pluriformiteit van de schrijvende pers moet gewaardeerd worden en dat dit best kan door de participatie van de schrijvende pers in de audio-visuele sector optimaal te waarborgen.

Artikel 9

Paragraaf 1 van dit artikel bevat de uitzendingen die verboden zijn.

In paragraaf 2 wordt gesteld dat een Ereraad waakt over de naleving van de inhoudelijke verplichtingen die aan de **niet-openbare televisieverenigingen** via het erkenningsbesluit worden opgelegd.

De bevoegdheid, samenstelling en werking van de Ereraad wordt door de Vlaamse Executieve bepaald. Nu reeds kan gesteld worden dat de Ereraad bij meerderheid dient te bestaan uit magistraten en dat de Vlaamse Executieve problemen die zich stellen kan aanhangig maken bij deze Ereraad.

Artikel 10

Dit artikel vindt zijn wettelijke grond in artikel 2 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Dat artikel luidt : „**De niet-fiscale inkomsten verbonden aan de uitoefening van de in de artikelen 4, 5 en 6 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen bedoelde bevoegdheden komen aan de bevoegde overheid toe**”.

Het spreekt vanzelf dat bij de toepassing van dit artikel de Vlaamse Executieve vooral de niet-openbare **televisieverenigingen** die betaaltelevisie verzorgen, zal beogen. Nochtans kan het betalen van rechten voor andere soorten programma's van niet-openbare televisieverenigingen niet helemaal uitgesloten worden.

Teneinde de buitenlandse programma's op dezelfde voet te kunnen behandelen als de eigen programma's van **niet-openbare televisieverenigingen**, wordt voorzien in de mogelijkheid de **verdelers** het betalen van dezelfde rechten op te leggen als aan de niet-openbare televisieverenigingen voor programma's die hetzelfde karakter vertonen.

Het zou inderdaad niet zinvol zijn een Vlaamse niet-openbare televisievereniging die betaalomroep verzorgt, rechten te laten betalen en dat niet te doen voor betaaltelevisie die via satelliet, langs de kabel, uit het buitenland komt.

Artikel 11

Dit artikel voorziet in een strafbepaling.

Artikel 12

Dit artikel bepaalt de wijze van opschorten of intrekken van de erkenning.

Artikel 13

Dit artikel voorziet in een opheffingsmaatregel. Het spreekt vanzelf dat slechts opgeheven worden de bepalingen van be-

doeld hoofdstuk die wegens hun aard tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Cultuur,

K. POMA

KONINKRIJK BELGIE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE (1)

De Raad van State, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 12e oktober 1984 door de Gemeenschapsminister van Cultuur verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van decreet „betreffende het doorgeven van audio-visuele programma's in de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden”, heeft de 18e oktober 1984 het volgend advies gegeven :

Binnen de hem toegemeten tijd heeft de Raad van State de belangrijke problemen die het voorontwerp van decreet oproept niet naar behoren kunnen uitdiepen. Ook aan een door-gedreven artikelsgewijs tekstonderzoek heeft hij zich niet kunnen begeven. Naar zijn inzicht zou een zodanig onderzoek trouwens niet erg zinnig zijn geweest, daar, zoals later betoogd zal worden, de tekst aan een volledige herwerking toe is.

De hiernavolgende opmerkingen zijn, globaal beschouwd, in de volgorde van hun belangrijkheid gerangschikt.

A. In artikel 5, vierde lid, van het voorontwerp wordt aan de „Niet-openbare Televisieverenigingen” verboden „politieke, religieuze en ideologische propaganda” in hun programma's op te nemen.

Het is zeer de vraag of deze verbodsbepaling verenigbaar is met artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, alsook met artikel 19, tweede lid, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (2). Weliswaar heeft in de zaak *X and the Association of Z against the United Kingdom* de Europese Commissie voor de rechten van de mens, op 12 juli 1971 beslist dat de nationale overheid aan een onafhankelijke televisieketen mag verbieden politieke propaganda uit te zenden (3). Maar, ten eerste, hier werd duidelijk propaganda in de strikte zin van dat woord („advertisements”) (4) bedoeld en het is niet zeker of men in het voorontwerp van decreet ook die strikte betekenis op het oog heeft. Ten tweede, de Europese Commissie komt tot haar conclusie na zich gericht te hebben naar de interpretatieregel dat „... the practice in different member States of the Council of Europe should be taken in consideration” en het staat niet vast of, wanneer zij vandaag die regel toepassen, zij tot hetzelfde besluit als in 1971 zou komen. In dat verband wijst de Raad van State op sporen in de rechtsleer en in de door haar geciteerde rechtspraak die getuigen van de tendentie om, met name op het terrein van de radio en de televisie, van het overheidsingrijpen in de uitoefening van de vrijheid van meningsuiting te verlangen dat dit er positief op gericht is die vrijheid optimaal tot haar recht te doen ko-

(1) L. 16.392/8.

(2) Verdrag opgemaakt te New-York op 19 december 1966 en samen met de goedkeuringswet van 15 mei 1981 bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 6 juli 1983.

(3) Zie deze beslissing in *Annuaire de la Convention européenne des droits de l'homme*, 1971, 539.

(4) „annonces publicitaires” in de Franse vertaling van de beslissing.

men (1). Van een absoluut verbod van politieke, religieuze of ideologische propaganda – een zuiver negatieve houding – kan men bezwaarlijk stellen dat zij aan die tendentie tegemoet komt, zeker niet als men het begrip „propaganda” derwijze zou laten uitdijen dat het ook vormen van meningsuitingen op politiek, religieus of ideologisch gebied omvat die onmogelijk kunnen worden afgedaan als propaganda in de echte zin van dat woord, echte zin die neerkomt op reclame op ideëel gebied.

Dit zeer gewichtige probleem, dat de kern van de rechtsstaat raakt, heeft de raad van State niet kunnen onderzoeken met de vereiste grondigheid. Hij moet er zich dus toe beperken zeer nadrukkelijk voorbehoud te maken bij de rechtmatigheid van de besproken verbodsbepaling.

Het allerminste wat men van de decreetgever mag verwachten' is dat hij er zich zeer precies rekenschap van geeft wat hij verbiedt wanneer hij „politieke, religieuze en ideologische propaganda” verbiedt en dat hij zich terdege afvraagt of hij voor zulk een absoluut verbod en voor zulk een ten opzichte van de vrijheid van meningsuiting zuiver negatieve houding redenen heeft die wel doordacht zijn en in redelijkheid aanvaardbaar.

B. Blijkens artikel 3, § 2, tweede streepje, van het voorontwerp zal de **verdelers** op zijn distributienet „**onder** voorbehoud van het bepaalde in de internationale overeenkomsten” buitenlandse programma's slechts mogen doorgeven wanneer de Vlaamse Executieve dat toestaat.

Ook bij dat voorschrift rijst de reeds aan de orde gestelde vraag van de verenigbaarheid met het Europees Verdrag op de rechten van de mens en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Verondersteld dat deze vraag een positief antwoord mag krijgen – binnen de hem toegemeten tijd kan de Raad van State zich zonder lichtvaardig te zijn noch een positief noch een negatief antwoord veroorloven – rijst een andere vraag, te weten of het besproken voorschrift gelding kan hebben tegenover de Lid-Staten van de Europese Economische Gemeenschap. In dat verband herinnert de Raad van State eraan dat, zo het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen heeft aangenomen dat de artikelen 59 en 60 van het EEG-Verdrag zich niet verzetten tegen een nationale regeling die het doorgeven van reclameboodschappen via kabeltelevisie verbiedt, het dat alleen heeft gedaan op voorwaarde dat die regeling wordt toegepast zonder onderscheid naar de binnen- en buitenlandse herkomst van die boodschappen, dan wel naar de nationaliteit of de plaats van vestiging van de verrichter van de dienst (2). Het kan niet uitgesloten worden geacht dat het Hof die zienswijze, al dan niet enigszins genuanceerd, ook zou toepassen op het doorgeven van andere programma's dan reclameboodschappen.

(1) Zie bv. Patrick Peeters, „De lokale, private radio-omroep en de vrijheid van meningsuiting, een grondwettelijke terreinverkenning”, TBP, 1983, 167 ; W.A. Hins, „Kabelomroep, de inrichting van een nieuw medium”, Nederlands Juristenblad, 1981, 917 ; „Buitenlandse kroniek”, Bestuurswetenschappen, 1981, 428 (over de toestand in Zwitserland en Duitsland) ; beslissingen nr. 81-129 van de Franse Conseil Constitutionnel van 30 en 31 oktober 1981, Recueil Dalloz Sirey, 1982, Jurisprudence, 557, met noot Leo Hamon.

(2) Arrest 18 maart 1980, Zaak 52/79, Jurisprudentie van het Hof, 1980, 833.
Voor een toetsen van artikel 21 van het koninklijk besluit van 24 december 1966 betreffende de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden aan dit arrest, zie bv. Dirk Voorhoof, „Massamedia – Analyse van de reclame verboden voor de audiovisuele media”, TBP 1983, 267.

Weliswaar wordt in het besproken voorschrift bij de vereiste van machtiging van de Executieve het reeds geciteerde voorbehoud „van het bepaalde in de internationale overeenkomsten” gemaakt en tot de internationale overeenkomsten behoort natuurlijk ook het EEG-Verdrag. Maar met dat soort van voorbehoud wordt helemaal niets opgelost, want het laat de vraag overeind staan wat de internationale overeenkomsten, met name het EEG-Verdrag, afdoen aan de bevoegdheid van de Executieve om het doorgeven van buitenlandse programma's te verbieden.

De vraag naar de bestaanbaarheid met het EEG-Verdrag rijst vanzelfsprekend ook wat betreft de bepaling in artikel 6 volgens welke de verdeling van buitenlandse programma's aan het betalen van rechten onderworpen kan worden.

Verhelderend zou alvast kunnen werken het openbaar maken van de gronden waarop de Vlaamse Gemeenschap steunt voor het treffen van zulke maatregelen.

C. Op twee punten is het voorontwerp in strijd met de bevoegdheidsverdeling tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

Ten eerste, in artikel 3, § 1, derde streepje, wordt ten onrechte de idee gehuldigd dat de Vlaamse Executieve overeenkomsten kan sluiten met een buitenlandse regering. Artikel 8 1 van de bijzondere wet laat er geen twijfel over bestaan dat zij dat niet kan (1).

Ten tweede, in artikel 3, § 3, wordt ten onrechte de RTT aangewezen als het bestuur bevoegd om de „technische onmogelijkheid” van het doorgeven van een bepaald programma vast te stellen en wordt ten onrechte geëist dat een lid van de Executieve die technische onmogelijkheid erkent. In zijn advies A. 29.395/IV-9-855 van 3 augustus 1983 is de Raad van Staten afdeling administratie, tot het besluit gekomen dat de kabel distributie moet worden gerekend tot de „radio-omroep en de televisie” in de zin van artikel 4, 6°, van de bijzondere wet, maar dat het Rijk bevoegd blijft voor een aantal punten, onder meer voor de technische aspecten van het distributienet (2). Tot dezelfde conclusie is de Raad van State, afdeling wetgeving, gekomen in zijn advies L. 15.539/2/V en L. 15.549/2/V van 5 september 1983 over een voorstel van decreet „relatif aux émissions de radiodiffusion sonore et télévisuelle diffusées par la voie du câble, déposée par MM. Biefnot et Lagasse” (3). Het gaat dus niet aan dat de Gemeenschap beslist wie op nationaal vlak de „technische onmogelijkheid” om een programma door te geven zal vaststellen en het gaat nog minder aan dat de uitwerking van deze vaststelling afhankelijk wordt gemaakt van een erkenning door een orgaan van de Vlaamse Gemeenschap. Stelf in een bepaald geval het Rijk ten onrechte een technische onmogelijkheid vast, dan zal de Vlaamse Gemeenschap tegen die onwettige beslissing de daartoe geëigende rechtsmiddelen kunnen aanwenden ; zichzelf als rechter aanstellen, dat kan de Vlaamse Gemeenschap niet.

D. Ook met de bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse Gemeenschap zelf is het voorontwerp niet steeds in overeenstemming.

(1) Zie daarover bv. J. De Meyer, „Het beleid der buitenlandse betrekkingen in aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen of van de Gewesten behoren”, RW 1983-1984, 273.

(2) Advies gepubliceerd in TBP 1984, 230.

(3) Doc. Parl., Cons. Comm. Fr., 108 (1982-1983) – 2.

Ten eerste, de Raad van State heeft reeds ettelijke keren moeten doen opmerken dat het wetgevend orgaan van een Gemeenschap of van een Gewest geen bevoegdheid kan toekennen aan een individueel lid van de Executieve, dat alleen de Executieve zelf dat kan. Toch komen in het voorontwerp (de artikelen 3, 4, 5 en 6) alweer zulke toekenningen van bevoegdheid voor.

Ten tweede, ten aanzien van de niet-openbare televisieverenigingen kent artikel 5 van het voorontwerp een onwaarschijnlijk grote bevoegdheid aan de Executieve toe : enkele algemene regelen die in artikel 5 zelf zijn vastgesteld niet te na gesproken' bepaalt de Executieve de erkenningsvoorwaarden en de „voorwaarden inzake programmatorische inhoud” (1). Dit betekent dat de Executieve een nagenoeg onbeperkte bevoegdheid krijgt om het statuut van de niet-openbare televisie vast te stellen. Gelet op het delicate karakter van deze materie, die onder meer verband houdt met grondrechten als de vrijheid van meningsuiting en de gelijkheid van de Belgen voor de wet, is het noodzakelijk in het decreet zelf de desbetreffende bepalingen op te nemen ; de Executieve kan enkel met de regeling van detailpunten belast worden. Ter illustratie moge worden gewezen op het probleem van de nieuwsuitzendingen, waaromtrent geen voorschriften in het voorontwerp zijn opgenomen.

Ten derde, afgezien van het sub B gestelde probleem, is ook de in artikel 3, § 2, tweede en vierde streepje, aan de Executieve verleende bevoegdheid om het doorgeven van programma's al dan niet toe te staan, veel te ruim, in acht genomen dat de vrijheid van informatie hier op het spel staat. De Executieve moet aan criteria gebonden worden. Of deze criteria die mogen zijn welke men nu vindt in voornoemd artikel 21 van het koninklijk besluit van 24 december 1966, daarover spreekt de Raad van State zich niet uit, maar bepaalt hij zich tot een verwijzing naar zijn beschouwingen gemaakt sub B.

Ten vierde is er artikel 6 van het voorontwerp.

Dit artikel machtigt de Executieve „rechten” in te voeren op het erkennen van niet-openbare televisieverenigingen en op het verdelen (lees : doorgeven) van buitenlandse programma's. De Executieve moet daartoe „normen” vaststellen op basis waarvan die rechten geheven worden ; die „normen” moeten ook de „doeleinden” van de te betalen rechten bepalen.

Uit het decreet zelf moet men kunnen aflezen of het beoogde recht als een belasting dan wel als een retributie moet worden aangezien. Immers, het wetgevend orgaan van de Gemeenschap moet de keuze maken tussen die twee mogelijkheden.

Eens zover kan men verder zien, met name onderzoeken of de Gemeenschap bevoegd is om het „recht” in kwestie in te voeren (2) en, in bevestigend geval, wat het onderling aandeel van de Raad en Executieve mag en moet zijn in het vaststellen

(1) In het voorontwerp staat dat „de Minister,, de laatstgenoemde voorwaarden bepaalt, maar overeenkomstig de eerste opmerking moet men „de Executieve” lezen.

(2) Bevoegd nationaal-rechtelijk, maar ook internationaal-rechtelijk : zie boven, B, in fine.

van de regelen over dat „recht” (1).

E. In de artikelen 3 en 5 is sprake zowel van erkenning van de niet-openbare televisieverenigingen als van het sluiten van een „concessie-overeenkomst” met deze verenigingen.

Erkenning en concessie zijn twee juridische procédés die elkaar uitsluiten en die men dus niet tegelijk kan aanwenden. Erkenning is een eenzijdig overheidshandelen, concessie is een contract. Het is dus op zijn minst verwarrend met betrekking tot een zelfde activiteit tegelijk met die twee begrippen te werken.

Concessie komt hierop neer dat, in plaats van zelf een taak van openbaar belang te vervullen, de overheid die taak contractueel toevertrouwt aan een particuliere instelling. Met de tekst van het voorontwerp kunnen de niet-openbare televisieverenigingen alleen dan optreden wanneer zij een concessiecontract sluiten. Dit betekent dat met haar voorontwerp de Executieve het overheidsmonopolie inzake het verzorgen van radio- en televisieprogramma's in stand houdt ; alleen zou dat monopolie nu niet langer door een overheidsinstelling (de BRT) worden uitgeoefend, maar mede door particuliere instellingen (2). Niet het overheidsmonopolie, enkel het BRT-monopolie wordt doorbroken.

Hier rijst wederom de delicate vraag of zulks verenigbaar is met het Europees Verdrag op de rechten van de mens (3). En is zulks verenigbaar, dan rijst een andere vraag, namelijk of de Executieve er zich rekenschap van geeft dat op geconcessioneerde openbare diensten het speciaal publiekrechtelijk stelsel toepasselijk is dat zich onder meer kenmerkt door de algemene wetten van de openbare dienst en dat totaal verschilt van het rechtstelsel waaraan particuliere instellingen onderworpen zijn, zelfs die welke, zoals verenigingen zonder winstoogmerk' een taak van algemeen belang uitoefenen, maar dan één die ze zelf op zich hebben genomen, die hun niet door de overheid is toevertrouwd. Nog een andere vraag rijst dan, te weten of de artikelen 18 en 19 van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, de zogenaamde cultuurpactwet, niet op de niet-openbare televisieverenigingen toegepast moeten worden, vermits deze alsdan een overheidstaak vervullen.

F. Ook wetgevingstechnisch staat het voorontwerp aan fundamentele kritiek bloot.

Al brengt het opschrift dat niet tot uitdrukking, het voorontwerp handelt niet alleen over de distributie van televisieprogramma's (en radioprogramma's), maar ook over het verzorgen van televisieprogramma's, te weten door de niet-openbare televisieverenigingen.

(1) Zie over het onderscheid tussen belasting en retributie en het praktisch belang van dat onderscheid, bepaaldelijk met betrekking tot de Gemeenschappen en de Gewesten, bv. het advies L. 15.772/2 van 12 oktober 1983 van de Raad van State over het ontwerp van de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen (Parl. St., Kamer, 758 (1983-1984) – Nr. 1) en het advies L. 16.147/1/9 van 18 april 1984 van de Raad van State over het ontwerp van de herstellwet van 31 juli 1984 (Parl. St., Kamer, 927 (1983-1984) – Nr. 1).

(2) Wat men noemt het privaat beheer der openbare diensten : de dienst is een overheidsdienst, maar hij wordt waargenomen door een particuliere instelling.

(3) P. Peeters (l.c., p. 239) signaleert dat het Italiaanse grondwettelijk hof het monopolie van de openbare omroepinstelling inzake de lokale uitzendingen ongrondwettig heeft verklaard.

Dat zijn wel twee onderscheiden aangelegenheden die dan ook beter in afzonderlijke decreten geregeld worden (1).

G. Door volstrekt algemeen te bepalen dat „de inbreuken op de bepalingen van dit decreet en van zijn uitvoeringsbesluiten” strafrechtelijk gesanctioneerd worden, maakt artikel 8, § 1, van het voorontwerp het volledige decreet en al de uitvoeringsbesluiten tot strafrecht. Dit kan toch niet de bedoeling zijn. Enkele voorbeelden ex absurdo : als een erkenning ten onrechte wordt toegekend of wordt geweigerd, dan zijn de betrokken leden van de Executieve strafbaar met een geldboete van 26 tot 10.000 frank ; aan dezelfde geldboete stellen zich bloot de leden van de Eerste Raad waarvan sprake in artikel 7, § 2, die de geringste onwettigheid begaan in de uitvoering van de hun bij het voorontwerp opgedragen taak.

De inbreuken die men als misdrijven wil kwalificeren, moeten dan ook stuk voor stuk aangeduid worden. Hierbij zal men moeten nagaan of voor de overtreding van sommige bepalingen niet reeds elders in een strafsancie is voorzien ; men denke aan de schending van de goede zeden of aan de beledigingen (artikel 7, § 1, van het voorontwerp).

H. Bij het overlopen van de tekst van het voorontwerp botst men op allerlei onvolkomenheden. Hetgeen hierna volgt, is exemplatief.

Artikel 2

De definities onder 5° en 6° zijn ontoereikend : voor de omschrijving van andere uitzendingen dan de uitzendingen van de omroepdiensten wordt gewoon verwezen naar „andere overbrengingen van klanken respectievelijk beelden of teksten al dan niet van klanken vergezeld, waarvoor de toelating tot overbrengen respectievelijk verdelen tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort”. Op die manier definieert men gewoon niets.

Verder is het niet duidelijk waarom onder 5° “overbrengen” wordt gebruikt en onder 6° „verdelen”.

Waarom gebruikt men in 7°, conform de definities in de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberechtiging, en in het Internationaal Verdrag betreffende de televisieverbindingen van 25 oktober 1973, goedgekeurd bij de wet van 8 februari 1978, niet het woord „radioverbinding” in plaats van het woord „telecommunicatie” ? Verder lijkt het nodig te zijn de “radio-omroep per satelliet” nader te omschrijven, aangezien de radio-omroepdiensten niet alleen gebruik maken van satellieten voor rechtstreekse uitzending maar daarnaast ook voor verbindingen die niet bestemd zijn om rechtstreeks door het publiek te worden ontvangen.

Na „overbrengen” en „verdelen” (5° en 6°), wordt nu, onder 8°, het werkwoord „doorgeven” gebruikt.

Dit lijkt niet adequaat te zijn met betrekking tot het nieuwe type van distributie, te weten het overbrengen van de programma's van de niet-openbare televisieverenigingen.

(1) De opmerking kan ook gemaakt worden dat het wetgevingstechnisch ten eerste gewenst is dat de Gemeenschap een volledig statuut van de kabeldistributie zou vastleggen ; het huidige voorontwerp komt nauwelijks los van het koninklijk besluit van 24 december 1966 waarvan het formeel alleen hoofdstuk VI vervangt.

De definitie onder 10° dient te worden herzien, onder meer met betrekking tot het begrip „niet exclusief **eenrichtingsuitzendingen**”. Men moet immers vaststellen dat de belangrijke innovatie, bestaande in de betaaltelevisie, slechts op gebrekkige en indirecte wijze wordt gedefinieerd (fragmentair in artikel 2, 10°, artikel 3, § 1, artikel 5, vierde lid).

Artikel 3

In de memorie van toelichting wordt bij dit artikel een regeling beschreven die niet is terug te vinden in de overeenkomstige tekst van dit artikel, namelijk onder § 1, tweede streepje.

In § 2, eerste streepje, is sprake van een overeenkomst met de Franse of de Duitstalige Gemeenschap, „zoals voorzien in § 1, derde lid (lees : derde streepje) van onderhavig artikel”. Die **mogelijkheid** is in de bedoelde bepaling niet terug te vinden.

Onder het laatste streepje van deze paragraaf is opnieuw sprake van „televisieprogramma's via satelliet”. Hieromtrent moge worden verwezen naar de opmerking bij artikel 2, 7°.

Ook mag worden aangestipt dat niet is voorzien in de verplichting of in de mogelijkheid tot het doorgeven van de uitzendingen van de niet-openbare radio's, bedoeld door het desbetreffende decreet van 6 mei 1982.

Artikel 5

Het tweede lid betreft de bevoegdheid van de niet-openbare televisieverenigingen. Naast het maken van televisieprogramma's mogen ze enkel activiteiten uitoefenen „die rechtstreeks in functie staan van of rechtstreeks voortvloeien uit deze programma's”.

De vraag rijst of met deze omslachtige bepaling iets anders wordt bedoeld dan in artikel 4, § 1, van het BRT-decreet van 28 december 1979, dat luidt als volgt :

„Artikel 4, § 1. Het instituut mag alle handelingen verrichten die kunnen bijdragen tot de verwezenlijking van zijn doelstellingen, zoals omschreven in artikel 2”.

Uit dit artikel moeten alle bepalingen worden geweerd die reeds in de in artikel 2, 10° **gegeven** definitie van niet-openbare televisieverenigingen zijn vervat of, erger nog, deze definitie tegenspreken. Een voorbeeld : volgens de definitie verzorgen bedoelde verenigingen uitsluitend via de kabel programma's, in artikel 5 wordt dat „inzonderheid langs de kabel”.

In het derde lid, eerste streepje, is sprake van „ . . . programma's die door middel van andere systemen dan de radiogolven, inzonderheid langs de kabel, worden uitgezonden . . . ”. Het werkwoord uitzenden lijkt hier niet adequaat vermits het in principe niet gaat om etheruitzendingen. Het woord „verspreiden” of „overbrengen” lijkt hier meer geschikt.

Artikel 6

Er wordt herinnerd aan de opmerkingen gemaakt sub B en D.

Legt men het hier bepaalde naast artikel 3, § 1, derde streepje, dan moet men vaststellen dat de Executieve de verdeler kan verplichten de programma's van buitenlandse omroepen door te geven en hem, als hij deze verplichting nakomt, daarvoor „rechten” kan doen betalen. Of zulks aanvaardbaar

is, zal moeten blijken uit de preciseringen over de aard en het waarom van die „rechten” waar sub B en D om gevraagd is.

Artikel 7

Paragraaf 2 stelt een Eerraad in die moet waken „over de naleving van de verplichtingen vermeld in de artikelen 5 en 7, § 1...”. „Waken over de naleving” is in dit geval een onduidelijk omschreven taak. Gebeurt dit door middel van adviezen aan de Executieve ? Kan die Raad enkel uit eigen beweging optreden of kunnen er adviezen worden gevraagd of klachten ingediend ? In dit laatste geval door wie ? Door de kijkers en ook door de BRT en door concurrerende televisieverenigingen ?

En wat is waken over de naleving van de verplichtingen vermeld in artikel 5 ? De bedoeling kan toch niet zijn dat de Eerraad er ook op toeziet dat de Executieve de haar aldaar opgelegde verplichting nakomt om de erkenningsvoorwaarden te bepalen. Dat wijst uit dat de verplichtingen die wel beoogd zijn, concreet moeten worden aangegeven.

1. Het onderzoek dat de Raad van State in de hem toegemeten tijd aan het voorontwerp heeft kunnen besteden, heeft niettemin tot een lange reeks opmerkingen geleid.

Inzonderheid is gebleken dat op fundamentele vragen geen bevredigend antwoord wordt gegeven en dat er evenmin zonder nader onderzoek een antwoord kan worden gevonden ; ook is komen vast te staan dat de tekst van het voorontwerp nog een hele opknapbeurt kan gebruiken.

Het ontwerp in zijn geheel zou dus best grondig heroverdacht worden, liefst na raadpleging van deskundigen op de diverse terreinen waar de problemen zich voordoen.

De kamer was samengesteld uit :

de heren : G. BAETEMAN, **kamervoorzitter**,

J. NIMMEGEERS, J. BORRET, **staatsraden**,

G. VAN HECKE, S. FREDERICQ, **assessoren van de afdeling wetgeving**,

mevrouw : S. VAN AELST *griffier*.

Het verslag werd uitgebracht door de heer J. VERMEIRE, **auditeur**.

De Griffier,

S. VAN AELST

De Voorzitter,

G. BAETEMAN

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE EXECUTIEVE'

Op voordracht van de Gemeenschapsminister van Cultuur,
Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Gemeenschapsminister van Cultuur wordt gelast in naam van de Vlaamse Executieve bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Hoofdstuk 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° radiodistributienet : het geheel van de inrichtingen die door een zelfde verdeler, binnen de grenzen van een bepaald gebied, in werking worden gesteld met het wezenlijk doel klankprogrammasignalen, langs kabel, aan derden over te brengen ;

2° teledistributienet : het geheel van de inrichtingen die door een zelfde verdeler, binnen de grenzen van een bepaald gebied, in werking worden gesteld met het wezenlijk doel televisieprogrammasignalen, langs kabel, aan derden over te brengen ;

3° klankprogramma's : de klankuitzendingen van de radio-omroepdiensten en andere klankoverbrengingen ;

4° televisieprogramma's : de televisie-uitzendingen van de radio-omroepdiensten en andere overbrengingen van beelden of teksten, al dan niet van klanken vergezeld ;

5° radio-omroepdienst : de dienst voor radioverbinding die uitzendingen doet welke bestemd zijn om rechtstreeks door het publiek in het algemeen te worden ontvangen. Die dienst kan bestaan uit klank-, televisie- of andere soorten van uitzendingen.

Voor de radio-omroepdienst per satelliet geldt de uitdrukking „bestemd om rechtstreeks door het publiek in het algemeen te worden ontvangen” zowel voor de ontvangst langs een radiodistributie- of een teledistributienet als voor die met behulp van een collectieve of van een individuele antenne ;

6° verdeler : de persoon die een radiodistributie- of een teledistributienet exploiteert ;

7° collectieve antenne : een inrichting voor het opvangen van radio-omroepuitzendingen waaraan verscheidene toestel

len die deze uitzendingen ontvangen, zijn verbonden en voor het gebruik waarvan, buiten het aandeel van de gebruiker in de werkelijke kosten die uit de installatie, de werking en het onderhoud van deze inrichting voortvloeien, geen enkel abonnementsgeld wordt geëist ;

8° eindontvangtoestel : het toestel dat met een radiodistributie- of teledistributienet verbonden is om de klank- of televisieprogrammasignalen die door dat net worden doorgegeven, te ontvangen en ogenblikkelijk te reproduceren, ofwel in de vorm van klanken, ofwel in de vorm van beelden, teksten en klanken ;

9° niet-openbare televisievereniging : een **privaatrechtelijke** vereniging die zich met televisieprogramma's of andere al dan niet exclusief eenrichtingsuitzendingen die samen gaan met televisie-uitzendingen, richt, inzonderheid via de kabel, tot een beperkt of algemeen publiek binnen een lokale of landelijke gemeenschap ;

10° betaalomroep : een systeem waarbij via de kabel en/of de ether aan de individuele ontvanger de gelegenheid geboden wordt tegen bijkomende betaling, bovenop de prijs van het kabelabonnement en/of kij k- en luistergeld, programma's in geluid, beeld en data te selecteren en te consumeren.

Hoofdstuk II

Bepalingen betreffende de radiodistributie- en teledistributienetten

Artikel 3

§ 1. De verdeler moet gelijktijdig en in hun geheel de volgende programma's op zijn radiodistributie- en/of teledistributienet doorgeven :

1° alle klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap ;

2° de televisieprogramma's van de niet-openbare televisieverenigingen bedoeld onder artikel 7, 1°, a) van dit decreet ;

3° klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Franse en Duitstalige Gemeenschappen, voor zover in die Gemeenschappen de klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap in alle kabelnetten worden doorgegeven ;

4° evenveel klank- en televisieprogramma's van radio-omroepdiensten die gemachtigd zijn door de Regering van het land waar zij gevestigd zijn, als het aantal klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap die in dat land worden doorgegeven op alle kabelnetten ;

De Vlaamse Executieve kan aan de verdeler de verplichting opleggen programma's over te brengen van niet-openbare televisieverenigingen, wanneer zij meent dat die programma's van algemeen belang zijn voor de betrokken gemeenschap en rekening houdend met de financiële, technische en organisatorische voorwaarden voor het gebruik van het net.

§2. De verdeler mag volgende programma's op zijn radio- en teledistributienet doorgeven :

1° televisieprogramma's van niet-openbare televisieverenigingen die door de Vlaamse Executieve krachtens dit decreet zijn erkend ;

2° onverminderd het gestelde in § 1, 3° van dit artikel, alle klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Franse en Duitstalige Gemeenschappen ;

3° onverminderd het gestelde in § 1, 4° van dit artikel en onder voorbehoud van het bepaalde in de internationale verdragen, de klank- en televisieprogramma's van de radio-omroepdiensten die gemachtigd zijn door de Regering van het land waar zij gevestigd zijn met uitzondering van de programma's die de Vlaamse Executieve verbiedt ;

4° onder voorbehoud van het bepaalde in de internationale verdragen, televisieprogramma's via communicatie- of omroepsatelliet met uitzondering van de programma's die de Vlaamse Executieve verbiedt. Ter zake kan de Vlaamse Executieve voorwaarden opleggen zoals voorzien voor programma's van de niet-openbare televisieverenigingen ;

5° in een radio- en teledistributienet één geregistreerd eigen programma van de verdeler van doorlopende muziek. De Vlaamse Executieve kan de verdeler toelaten een tweede programma van dezelfde aard door te geven.

§ 3. De verplichting voorzien in § 1 van dit artikel vervalt in gevallen van technische onmogelijkheid. Als een radiodistributienet het gebruik van een klankomroepontvangtoestel als een eindontvangtoestel niet toelaat, moet de verdeler gelijktijdig en in hun geheel ten minste 2 klankprogramma's doorgeven van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 4

Het is de verdeler verboden zonder toelating van de Vlaamse Executieve aan een radiodistributienet of teledistributienet apparaten te verbinden die het mogelijk maken andere signalen door te geven dan die welke drager zijn van programma's waarvan het verdelen door of krachtens dit decreet toegelaten is. Hij mag nochtans een technische uitrusting gebruiken die nodig is om een klank- of beeldbericht door te geven, doch enkel om de abonnees in te lichten omtrent de verdeelde programma's en de moeilijkheden die de werking van het net beïnvloeden, alles zonder commentaar noch publiciteit.

Hoofdstuk III

Erkenning van niet-openbare televisieverenigingen

Artikel 5

Onder de voorwaarden bepaald bij dit decreet kunnen niet-openbare televisieverenigingen erkend worden door de Vlaamse Executieve. Zij dienen te worden opgericht als privaatrechtelijke vereniging met rechtspersoonlijkheid. De zetel van de vereniging dient gevestigd te zijn in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Artikel 6

De niet-openbare televisieverenigingen beperken zich tot het verzorgen van televisieprogramma's en tot activiteiten die rechtstreeks in functie staan van of voortvloeien uit deze programma's.

De niet-openbare televisieverenigingen kunnen op alle vlakken van hun activiteiten tot georganiseerde samenwerking overgaan.

Artikel 7

De volgende niet-openbare televisieverenigingen kunnen door de Vlaamse Executieve erkend worden :

1° a) een niet-openbare televisievereniging die zich richt tot een landelijke gemeenschap ;

b) maximum 10 niet-openbare televisieverenigingen, regionaal verspreid, die zich richten tot een regionale gemeenschap ;

c) niet-openbare televisieverenigingen die zich richten tot een lokale gemeenschap ;

2° niet-openbare televisieverenigingen die zich met een programma richten tot een specifieke doelgroep binnen een landelijke, regionale of lokale gemeenschap ;

3° niet-openbare televisieverenigingen die betaalomroep verzorgen.

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse Executieve legt voorwaarden op inzake het aandeel Vlaamse produkties in de programmering van de niet-openbare televisieverenigingen, inzonderheid die bedoeld onder artikel 7, 1° en 3° van dit decreet.

§ 2. De programma's van de niet-openbare televisieverenigingen bedoeld onder artikel 7, 1° van dit decreet strekken tot het bevorderen van de communicatie en tot het bijdragen tot de algemene ontwikkeling.

Zij hebben tot taak een verscheidenheid van informatie, vorming en ontspanning te brengen. De Vlaamse Executieve bepaalt in het erkenningsbesluit de verhoudingen ter zake. In de programma's wordt het principe van de niet-discriminatie in hoofde van ras, nationaliteit, filosofische en ideologische overtuiging gehuldigd. De informatieve programma's worden verzorgd in een geest van strikte onpartijdigheid volgens de regels van de journalistieke deontologie, zonder voorafgaande censuur van de overheid.

§ 3. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaronder de niet-openbare televisieverenigingen erkend kunnen worden, rekening houdend met de bepalingen van artikelen 5, 6 en 7 van dit decreet. De voorwaarden hebben betrekking op de financiële verantwoordelijkheid van de vereniging, de organisatorische structuur en de duurtijd van de erkenning.

De niet-openbare televisieverenigingen bedoeld onder artikel 7, 1°, a) en b) van dit decreet moeten opgericht zijn met een participatie van minimum 51 ten honderd in het kapitaal door uitgevers van Nederlandstalige kranten en weekbladen, gevestigd in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. De verdelers kunnen in deze niet-openbare televisieverenigingen participeren tot maximum 20 ten honderd in de kapitaalsvorming.

Artikel 9

§ 1. Het is verboden programma's uit te zenden die strijdig zijn met de goede zeden, de veiligheid van de Staat of met de openbare orde of die een belediging kunnen uitmaken voor andermans overtuiging of voor een vreemde Staat.

§ 2. Een Eerraad, waarvan de samenstelling, werking en bevoegdheid door de Vlaamse Executieve worden bepaald, waakt over de naleving van de verplichtingen vermeld in artikelen 6, 7 en 8 van dit decreet.

Hoofdstuk IV

Financiële regeling en strafbepaling

Artikel 10

De Vlaamse Executieve kan, in het erkenningsbesluit, de niet-openbare televisieverenigingen onderwerpen aan het betalen van rechten op basis van het aantal potentiële kijkers van het zendgebied of op basis van het aantal gebruikers, wanneer het niet-openbare televisieverenigingen betreft die programma's aanbieden waarvoor in directe zin door de gebruiker wordt afgerekend.

Wanneer de verdeler, op basis van artikel 3, § 2 van dit decreet, programma's overbrengt van buitenlandse omroepverenigingen die hetzelfde karakter hebben als programma's van niet-openbare televisieverenigingen, kan de Vlaamse Executieve de **verdeler** onderwerpen aan het betalen van rechten zoals in het eerste lid van dit artikel bepaald.

Artikel 11

Met een geldboete van 26 tot 10.000 frank wordt gestraft diegene die een radiodistributie- of teledistributienet exploiteert in strijd met de bepalingen van artikelen 3 en 4 van dit decreet.

Artikel 12

In geval van overtreding van de bepalingen van dit decreet, van andere wettelijke verbodsbepalingen of het ongebruikt laten van de toegewezen uitzendmogelijkheid kan de Vlaamse Executieve, de Eerraad gehoord, de erkenning van de niet-openbare televisievereniging opschorten of intrekken.

De Vlaamse Executieve motiveert haar beslissing. Bij besluit van de Vlaamse Executieve worden de voorwaarden bepaald tot opschorting of intrekking van een erkenning.

Hoofdstuk V

Slotbepalingen

Artikel 13

Hoofdstuk VI van het koninklijk besluit van 24 december 1966 betreffende de netten voor distributie van **radio-omroep** uitzendingen in de woningen van derden, wordt opgeheven wat de Vlaamse Gemeenschap betreft.

Artikel 14

Dit decreet treedt in werking de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 21 februari 1985.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Cultuur,

K. POMA

BIJLAGE

Ontwerp van decreet betreffende het doorgeven van audio-visuele programma's
in de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen
in de woningen van derden*

Memorie van toelichting

Reeds lang kan gezegd worden dat België het dichtst bekabelde land ter wereld is.

Reeds in 1960 werd begonnen met het installeren van kabelnetten en einde 1983 was 90,7 % van de houders van een televisietoestel (zijnde 2.981.474 personen) geabonneerd op de kabel. Dit wil zeggen dat de kabeldistributie einde 1983 beschikte over 2.705.750 abonnees.

Er kan dus gesteld worden dat meer dan 85 % van de Belgen beschikt over kabeltelevisie. Dit percentage zal verhogen nadat Limburg eveneens bekabeld zal zijn, zodat eerlang praktisch de gehele Vlaamse bevolking over een kabelaansluiting zal beschikken.

De kabeldistributie wordt beheerd door instellingen die 3 types van statuut hebben :

- privaatrechtelijke instellingen (4) ;
- intercommunales van het zuivere type (11) ;
- intercommunales van het gemengde type (21) ;

In Vlaanderen zijn, geheel of gedeeltelijk, 25 instellingen actief in de sector van de teledistributie.

Men neemt aan dat 55 % van het totaal aantal abonnees in Vlaanderen liggen. Het totale omzetcijfer van de abonneegelden voor de teledistributie bedroeg in 1983 meer dan 10 miljard Belgische frank.

Het kabeldistributienet wordt op dit ogenblik enkel en alleen gebruikt om omroepsignalen van de Belgische Openbare Radio-omroepdiensten en van de radio-omroepdiensten die gemachtigd zijn door de Regeringen van het land waar zij gevestigd zijn, op te vangen en door te sturen naar de eindontvangtoestellen. Nochtans kan de kabel uit technisch oogpunt voor heel wat meer diensten aangewend worden.

Zonder dat deze lijst limitatief is kan daarbij worden gedacht aan het doorgeven van satellietprogramma's, teletekst, videotex, betaal- en abonneetelevisie, teleconferenties, elektronische telefoongidsen, brand- en inbraakalarm, telewinkels, telebankdiensten en smart card, ondertitelingskeuze enzovoort.

Dit betekent evenwel niet dat al deze diensten tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren.

Het juridische kader, waarin de wetgeving op de kabel zich bevindt, wordt gevormd door de wet van 7 augustus 1961 tot wijziging van artikel 13 der wet van 26 januari 1960 betreffende de taken op de toestellen voor het ontvangen van radio-omroepuitzendingen en het koninklijk besluit van 24 december 1966 betreffende de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden.

Het staat vast dat deze regelingen achterhaald zijn, zowel door de technische evolutie als door de staatshervorming zoals vastgelegd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

In de hierboven genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt de radio-omroep en de televisie, het uitzenden van mededelingen van de Nationale Regering en van de handelspubliciteit uitgezonderd, tot de bevoegdheid gerekend van de gemeenschappen (artikel 4, 6°).

In een advies verstrekt op vraag van de Staatssecretaris van P.T.T. heeft de Raad van State onder andere het volgende gesteld : „Uit wat voorafgaat blijkt dat de kabeldistributie in beginsel begrepen is in de notie „radio-omroep en televisie” van artikel 4, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ; en dus gemeenschapszaak is.” (advies van de afdeling administratie van de Raad van State, 3 augustus 1983, Nr. G/A 29.395/IV-9-855, blz. 7).

In een advies verstrekt door de afdeling wetgeving van de Raad van State op het ontwerp van decreet „houdende de samenstelling en de oprichting van een Mediaraad van de Vlaamse Gemeenschap” wordt onder andere het volgende gesteld :

„3.2.3. Bij wijze van conclusie moet worden vastgesteld dat de Vlaamse Executieve bevoegd is voor :

* Oorspronkelijke tekst van het ontwerp van decreet waarover de Raad van State, afdeling wetgeving, op 18 oktober 1984 advies heeft uitgebracht.

- radio en televisie, daarin begrepen de kabeldistributie en de niet-openbare radio's, maar met uitzondering van
 - de mededelingen van de nationale regering
 - de handelspubliciteit
 - de toewijzing en gebruiksvoorwaarden van de frequenties
 - de etherpolitie, zoals onder meer bepaald door de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving.”

Wat de nieuwe technologieën op het stuk van gegevensverwerking betreft, zal een onderzoek van geval tot geval vereist zijn. Doch nu al kan worden gezegd dat teletekst, dit is een procédé waarbij omroeporganisaties samen met hun televisiesignaal **letterboodschappen** meezenden welke ieder bezitter van een TV-toestel met ingebouwd of toegevoegd **de** codeerapparaat op zijn scherm kan krijgen, televisie is en dus eveneens tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort.”(advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, 24 mei 1984, L. 15468/8 blz. 13 en 14).

Het voorliggend ontwerp strekt ertoe, voor de Vlaamse Gemeenschap de normen te bepalen waarbinnen de Vlaamse Executieve in staat wordt gesteld initiatieven op het vlak van de kabeltelevisie toe te laten. Tegelijkertijd zal de nationale wetgever zich moeten buigen over een ontwerp van wet waarbij de technische aspecten van de aangelegenheid worden geregeld opdat op die manier een adequate en aangepaste wetgeving tot stand zal komen in vervanging van de voorbijgestreefde wettelijke bepalingen.

De evolutie in de media, voornamelijk in de audio-visuele sector, is zo groot dat het de plicht van de overheid is enerzijds de wettelijke mogelijkheden te scheppen opdat deze evolutie niet geremd wordt door juridische bepalingen die achterhaald zijn maar anderzijds regelend op te treden opdat de sociaal-culturele waarden van de gemeenschap gevrijwaard blijven.

Het voorliggend decreet is een raamdecreet dat aan de Vlaamse Executieve de mogelijkheid biedt binnen de normen die het decreet stelt, om op het gepaste ogenblik in te spelen op de evolutie en de nieuwe mogelijkheden ter zake.

Bij de Vlaamse Raad werd trouwens door de heer Van Rompaey reeds een voorstel van decreet houdende regeling van het verbreiden van audio-visuele programma's van plaatselijk belang via de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden ingediend. (Vlaamse Raad, stuk 221 (1982-1983) – Nr. 1).

Het spreekt vanzelf dat bij de toepassing van het decreet het tot een soepele en nuttige wisselwerking moet komen tussen enerzijds de Vlaamse Executieve en de **concessiehouder** of concessieverkrijgende niet-openbare televisieverenigingen en anderzijds de verantwoordelijken van PTT en de kabeldistributie. Elk van deze partijen heeft zijn eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid en, in het kader van de hervorming der instellingen van augustus 1980, zal er naar moeten gestreefd worden om deze verantwoordelijkheden en bevoegdheden optimaal te respecteren. Dit geldt mutatis mutandis ook voor de nationale regering bij het toepassen van de nog te stemmen wet betreffende de radio- en **teledistributie**.

Het is eveneens duidelijk dat de Vlaamse Executieve, bij het verlenen van concessies aan niet-openbare televisieverenigingen, oog moet hebben voor de cultureel-inhoudelijke belangen maar eveneens voor de situatie van de gebruiker en voor de rechten van de kabeldistributie zowel op organisatorisch als op financieel vlak. Aan de verdere wordt derhalve de kans gegeven hun rechtmatige belangen kenbaar te maken naar aanleiding van nieuwe of bijkomende toepassingen via de kabel. In deze hoog-technologische aangelegenheid zal evenmin voorbij kunnen gegaan worden aan de industriële belangen van de Vlaamse Gemeenschap.

Tot slot weze nog opgemerkt dat het ontwerp de mogelijkheid openlaat dat de Vlaamse Gemeenschap rechten heeft op de uitzendingen. Deze opbrengst zou ten goede kunnen komen aan het mediabeleid zoals het, in samenwerking met de Mediaraad gestalte zal krijgen.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1 – Geeft aan dat de aangelegenheid behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 2 – Geeft een omschrijving van de belangrijkste terminologie gebezigd in dit de-

creet.

Gestreefd werd naar een terminologie gelijk aan die gebezigd in het ontwerp van wet betreffende de radio- en teledistributie.

Artikel 3 — Geeft aan welke programma's door de kabeldistributiemaatschappij verplicht doorgestuurd moeten worden.

Het zijn de programma's van de openbare radio-omroepdienst van de Vlaamse Gemeenschap (BRT) en alle programma's van Niet-Openbare kabelverenigingen die van de bevoegde Gemeenschapsminister concessie hebben verkregen.

Tevens wordt de mogelijkheid opengelaten voor de Vlaamse Executieve om akkoorden met de 2 andere gemeenschappen of met een andere Staat (uiteraard wordt vooral aan Nederland gedacht) af te sluiten om, op basis van reciprociteit, de radio-omroepdiensten van betrokken Gemeenschap of Staat, verplicht op de kabel te brengen.

De kabeldistributiemaatschappijen mogen de programma's van de andere in België uitgezonden openbare radio-omroepdiensten (RTBF en BRF) doorgeven voor zover er geen akkoord is afgesloten in welk geval het doorgeven verplicht is, en de programma's van radio-omroepdiensten erkend door de Regering van het land van oorsprong. Tevens mag de verdeler hoogstens 2 eigen radioprogramma's, bestaande uit doorlopende muziek, verspreiden.

In dit artikel wordt ook voorzien dat de kabeldistributie een redelijke vergoeding kan vragen voor kanalen ten behoeve van betaal- of abonneetelevisie en indien hij meer dan 2 kanalen moet ter beschikking stellen, naast kanalen voor de openbare omroepdienst van de Vlaamse Gemeenschap, voor televisieprogramma's van Niet-Openbare Televisieverenigingen, voor die kanalen.

In de praktijk betekent dit dat de kabeldistributie geen vergoeding van de concessiehouders kan vragen voor het ter beschikking stellen van kanalen voor de BRT en voor maximum 2 kanalen voor televisieprogramma's van Niet-Openbare Televisieverenigingen, via de concessie, door de Minister aangeduid.

In § 3 wordt de eventualiteit van een technische onmogelijkheid geopperd. Deze technische onmogelijkheid moet erkend worden door de Minister (Gemeenschapsminister van Cultuur) en mag uiteraard niet worden gebruikt door de nationale regering om het beleid inzake televisie, waarvoor de Gemeenschappen bevoegd zijn, in welke mate dan ook te beïnvloeden.

Artikel 4 — Dit artikel verbiedt aan de kabeldistributiemaatschappij zonder toelating van de Minister, de mogelijkheid te scheppen andere programma's door te zenden dan die welke krachtens onderhavig decreet toegelaten zijn. Wel mag de kabeldistributiemaatschappij een uitrusting bezitten en gebruiken om algemene informatie over de werking en het doel van de maatschappij door te zenden (vb. informatie over de kanalen, over de programma's, enz. . .).

Artikel 5 — In dit artikel wordt gesteld dat de Vlaamse Executieve niet-openbare televisieverenigingen kan erkennen die het recht krijgen, via een concessie-overeenkomst, televisie-programma's aan te bieden aan het publiek hetzij als gewoon omroepprogramma (door iedere kabelabonnee binnen de gewone abonnementsprijs te ontvangen) hetzij tegen betaling (die bovenop het abonnementsgeld voor de kabeldistributie komt).

De voorwaarden inzake erkenning zullen slaan op de financiële en organisatorische structuur van de vereniging, op de duurtijd van de erkenning en op het feit dat de activiteit van de vereniging zich moet situeren op het vlak van televisie-uitzending en aanverwante zaken.

Wat betreft de financiering van de niet-openbare televisieverenigingen wordt gesteld dat in bepaalde gevallen (betaal- en abonneetelevisie) de kijker betaalt voor bedoelde programma's. Wat betreft de programma's die aan het ganse bestand van de kabeldistributiemaatschappij worden ter beschikking gesteld (lokale, regionale of landelijke kabelomroep of satelliettelevisie) is het duidelijk dat de financiering via handelspubliciteit zou kunnen geschieden, naast andere vormen van financiering. Vermits vooralsnog het uitzenden van handelspubliciteit niet tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort, wordt in het decreet niets terzake gesteld.

De Vlaamse Executieve zal eveneens normen ontwikkelen betreffende de aangeboden programma's. Deze zullen geen politieke, religieuze of ideologische propaganda mogen bevatten. Een eventueel programma-aanbod op deze vlakken mag derhalve niet eenzijdig

zijn en moet met respect voor ieders overtuiging een aanvaardbaar evenwicht bereiken.

De programma's die zonder aanvullende betaling ter beschikking van de kabelabonnees worden gesteld (lokale, regionale of landelijke radio-omroep), dienen bij te dragen tot het bevorderen van de communicatie en de algemene ontwikkeling en zullen derhalve een verscheidenheid van informatie, vorming en ontspanning moeten bieden.

Deze verplichting wordt niet opgelegd aan de programma's die tegen betaling ter beschikking worden gesteld, wat niet wil zeggen dat in de concessie-overeenkomst geen **program-matorische** voorwaarden kunnen gesteld worden. Dit biedt de Minister de kans cultureel waardeloze programma's te weren in de kabel.

In beide gevallen kan de Minister in de concessie-overeenkomst voorwaarden inzake het aandeel in produkties van eigen bodem opleggen. Het zal voor iedereen duidelijk zijn welke enorme stimulans hiervan kan uitgaan ten gunste van de Vlaamse filmproductie en van de Vlaamse produktiemaatschappijen in de audio-visuele sector.

Wat betreft de (buitenlandse) satellietprogramma's, waarvan er in september 1984 reeds 11 in Europa ter beschikking zijn, geldt het gestelde in artikel 3 § 2 tweede lid van het decreet. Dit wil zeggen dat de **verdelers** deze programma's mag verdelen voor zover zij erkend zijn door de Regering van het land van herkomst en voor zover de Vlaamse Executieve de uitzending toelaat. Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse Executieve, naar het voorbeeld van de Nederlandse Regering trouwens, van dit recht gebruik zal kunnen maken om enerzijds voorwaarden te koppelen aan een toelating tot uitzenden en om anderzijds regelend en begeleidend op te treden ter bescherming van de eigen Vlaamse initiatieven (inbegrepen de openbare omroep) zonder evenwel in conflict te komen met het recht op vrij verkeer van goederen en diensten voorzien in de Europese verdragen.

Artikel 6 — De erkenning van niet-openbare kabelverenigingen en de concessie die hen het recht geeft uitzendingen te verzorgen kan op basis van dit artikel onderworpen worden aan het betalen van rechten. Dit kan eveneens het geval zijn voor het verdelen van de programma's van buitenlandse omroepen.

Hieroverwerd reeds eerder gesteld dat de Vlaamse Executieve voorwaarden aan de **toelating** voor het doorgeven van de programma's kan koppelen.

Artikel 7 — De normale verbodsbepalingen voor bepaalde uitzendingen die ook voor etheruitzendingen bestaan. Het is aangewezen dat een college (voor de samenstelling wordt onder meer gedacht aan juristen) toeziet op de naleving van de normen die door de decreetgever worden opgelegd. Aan de Vlaamse Executieve wordt de concrete uitwerking inzake samenstelling en werking van de Raad overgelaten.

Artikel 8 — Strafbepaling. Benevens de normale strafprocedure wordt de Vlaamse Executieve de mogelijkheid gegeven om ingeval van inhoudelijke overtreding de concessie op te schorten of in te trekken..

Artikel 9 — Opheffingsbesluit. Het spreekt vanzelf dat slechts opgeheven worden de bepalingen in bedoeld hoofdstuk die wegens hun aard tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren.

Ontwerp van decreet

Artikel 1 — Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2 — Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° De Minister : de Gemeenschapsminister bevoegd over radio en televisie ;

2° Regie : de Regie van Telegrafie en Telefonie ;

3° Radiodistributienet : het geheel van de inrichtingen die door een zelfde **verdelers** binnen de grenzen van een bepaald gebied, in werking worden gesteld met het wezenlijk doel klankprogramma's, langs kabel, aan derden over te brengen ;

4° Teledistributienet : het geheel van de inrichtingen die door een zelfde **verdelers** binnen de grenzen van een bepaald gebied, in werking worden gesteld met het wezenlijk doel

televisieprogrammasignalen, langs kabel, aan derden over te brengen ;

5° Klankprogramma's : de klankuitzendingen van de radio-omroepdiensten en andere overbrengingen van klanken, waarvoor de toelating tot overbrengen tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort ;

6° Televisieprogramma's : de televisie-uitzendingen van de radio-omroepdiensten en andere overbrengingen van beelden of teksten, al dan niet van klanken vergezeld, waarvoor de toelating tot verdelen tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort ;

7° Radio-omroepdienst : een dienst voor telecommunicatie langs radio-elektrische golven waarvan de uitzendingen bestemd zijn om rechtstreeks door het publiek in het algemeen te worden ontvangen. Deze dienst kan bestaan uit klankuitzendingen, televisie-uitzendingen of andere soorten van uitzendingen.

Wanneer de radio-omroep per satelliet geschiedt, is de uitdrukking „bestemd om rechtstreeks door publiek in het algemeen te worden ontvangen” van toepassing zowel op de gemeenschappelijke als op de individuele ontvangst ;

8° Eindontvangtoestel : het toestel dat aan een radiodistributienet of teledistributienet verbonden is om de klank- of televisieprogrammasignalen die door dat net worden doorgegeven te ontvangen en ogenblikkelijk te reproduceren, ofwel in de vorm van klanken, ofwel in de vorm van beelden, teksten en klanken ;

9° Verdeler : de persoon die een radiodistributienet of een teledistributienet exploiteert ;

10° Niet-Openbare Televisievereniging : een door het privaat initiatief opgerichte vereniging, die zich met televisieprogramma's of andere al dan niet exclusief éénrichtingsuitzendingen die samen gaan met televisie-uitzendingen richt, via de kabel, tot een beperkt of algemeen publiek binnen een lokale, regionale of landelijke gemeenschap.

Artikel 3 - § 1. De verdeler moet gelijktijdig en in hun geheel de volgende programma's op zijn radio- en/of teledistributienet doorgeven :

- alle klank- en televisieprogramma's, van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap ;

- alle programma's van niet-openbare televisieverenigingen die door de Vlaamse Executieve erkend zijn en waarvoor een concessie-overeenkomst met haar is afgesloten. In deze concessie-overeenkomst wordt, de verdeler gehoord, voorzien in een redelijke vergoeding voor de verdeler indien de niet-openbare televisievereniging bedoelde programma's tegen betaling ter beschikking stelt. Indien de niet-openbare televisievereniging zijn programma's niet tegen directe betaling ter beschikking stelt kan, de verdeler gehoord, een redelijke vergoeding voor de verdeler worden voorzien ;

- alle klank- en televisieprogramma's van de radio-omroepdiensten die gemachtigd zijn door de Regering van het land waar zij gevestigd zijn, voor zover de Vlaamse Executieve met betreffende regering een overeenkomst afsluit waardoor de klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap eveneens verplicht op de kabel van betreffend land worden verdeeld.

§ 2. De verdeler mag volgende programma's op zijn radio- en/of televisiedistributienet doorgeven :

- alle klank- en televisieprogramma's van de openbare radio-omroepdiensten van de Franse en van de Duitse Gemeenschap van België, tenware met die Gemeenschappen een overeenkomst is afgesloten zoals voorzien in § 1, derde lid van onderhavig artikel ;

- onder voorbehoud van het bepaalde in de internationale overeenkomsten, de klank- en televisieprogramma's van de radio-omroepdiensten die gemachtigd zijn door de Regering van het land waar zij gevestigd zijn en die door de Vlaamse Executieve worden toegelaten ;

- in een radiodistributienet één geregistreerd eigen programma van de verdeler van doorlopende muziek. De Minister kan de verdeler toelaten een tweede programma van dezelfde aard door te geven ;

- televisieprogramma's via satelliet op voorwaarde dat de Vlaamse Executieve daarvoor toelating verleent ;

§ 3. De verplichting voorzien in § 1. van onderhavig artikel vervalt in gevallen van technische onmogelijkheid, vastgesteld door de R.T.T. en erkend door de Minister.

Als een radiodistributienet het gebruik van een klankomroepontvangtoestel als een **eind**-toestel niet toelaat, moet de **verdelers** gelijktijdig en in hun geheel tenminste twee **klank**-programma's doorgeven van de openbare radio-omroepdiensten van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 4 – Het is de **verdelers** verboden zonder toelating van de Minister aan een radio-distributienet of teledistributienet, apparaten te verbinden die het mogelijk maken andere signalen door te geven dan die welke drager zijn van programma's waarvan het verdelen door of krachtens dit decreet toegelaten is. Hij mag nochtans de technische uitrusting gebruiken die nodig is om een klank- of beeldbericht door te geven, doch enkel om de abonnees in te lichten omtrent de verdeelde programma's en de moeilijkheden die de werking van het net beïnvloeden, alles zonder commentaar noch publiciteit.

Artikel 5 – De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaronder de Minister Niet-Openbare Televisieverenigingen kan erkennen. Deze voorwaarden hebben betrekking op de financiële verantwoordelijkheid van de vereniging, de organisatorische structuur en de **duurtijd** van de erkenning.

De activiteiten van de Niet-Openbare Televisieverenigingen beperken zich tot het verzorgen van televisieprogramma's en tot activiteiten die rechtstreeks in functie staan van of rechtstreeks voortvloeien uit deze programma's.

De Niet-Openbare Televisieverenigingen kunnen op alle vlakken van hun activiteiten tot georganiseerde samenwerking overgaan. De Niet-Openbare Televisieverenigingen kunnen volgende programma's verzorgen :

- visuele of audio-visuele programma's die door middel van andere systemen dan de radiogolven, inzonderheid langs de kabel, worden uitgezonden en die een lokale, regionale of landelijke gemeenschap kunnen bereiken. Deze programma's strekken tot het bevorderen van de communicatie en tot het bijdragen tot de algemene ontwikkeling en hebben tot taak een verscheidenheid van informatie, vorming en ontspanning te brengen ;

- visuele of audio-visuele programma's die door de Niet-Openbare Televisievereniging ter beschikking worden gesteld van de gebruiker die in directe zin afrekent voor de ontvangen diensten.

In de programma's is politieke, religieuze en ideologische propaganda verboden. In de concessie-overeenkomst kan de Minister voorwaarden inzake programmatorische inhoud opleggen, meer bepaald naar het aandeel producties van eigen bodem in het aanbod.

Artikel 6 – De Minister kan op basis van normen door de Vlaamse Executieve bepaald, de erkenning van Niet-Openbare Televisieverenigingen evenals de verdeling van programma's van buitenlandse radio-omroepdiensten onderwerpen aan het betalen van rechten voor in de normen te bepalen doeleinden.

Artikel 7 – § 1. Het is verboden tot de distributie over te gaan van uitzendingen die :

- de veiligheid van de Staat, de Openbare Orde of de Belgische wetten kunnen schenden ;
- strijdig zijn met de goede zeden ;
- een belediging kunnen uitmaken voor andermans overtuiging of voor een vreemde Staat.

§ 2. Een Eerraad waakt over de naleving van de verplichtingen vermeld in artikelen 5 en 7 § 1. Bij besluit van de Vlaamse Executieve wordt de samenstelling en de **werking** van deze Raad bepaald.

Artikel 8 – § 1. De inbreuken op de bepalingen van dit decreet en van zijn **uitvoerings**besluiten worden bestraft met een boete van 26 tot 10.000 frank. De bepalingen van het Strafwetboek, inbegrepen hoofdstuk VI en art. 85, zijn van toepassing op deze inbreuken.

§ 2. Bij de inbreuken op artikelen 5 en 7 § 1 en op de uitvoeringsbesluiten ter zake kan de Vlaamse Executieve, de Eerraad gehoord, de concessie opschorten of intrekken.

Artikel 9 — Hoofdstuk VI van het koninklijk besluit van 24 december 1966 betreffende de netten voor distributie van radio-omroepuitzendingen in de woningen van derden, is opgeheven wat de Vlaamse Gemeenschapbetreft.
